

Dimocrasira Ekba Murq'a Bilinuk'h
Eritrea/Hodde
ዲሞክራሲያዊ ውድብ ብሄረ ብሌን
ኤርትራ/ሆደ

ፍሬዕ እክባ ሙርቛ ብሊኑኹ
ኤርትራ/ሆደ
التنظيم الديمقراطي لقومية
البلينا الأترية (هودي)

Democratic Organization of Blin Nation of Eritrea/Hode

20ሰኔ 2020 ፍዳታትሲ ኤልብድነሬ

ቆል ፋሬዕ እክባ ሙርቛ ብሊኑኹ- ኤርትራ/ ሆደ Democratic Organization Blin Nation Eritrea/ Hodde

20 ሰኔ 2020ዓም ነዉኸር ክብርድ ኤልብነኩንላ። ንሂርሰና ካብሬ ግርጋ ድግም ኤሪትሪኹል እልላ። ብራ ብራ ግን። ብራ ኒትክ ግን። ብራ ሪሒ ግን። ብራ ክብር ግን። ብራል ለኩድ ደዉ ካያ አኸጊ ፍትሕዲ ናይዲሲ ደዉ ይረንላኻ ሰኸረዲ ስነዲ ግን። ይና ብራ ይና ናንተልድ መንተልሰርሰና ኤሪዉድ ኻ ሰኸራ ዩነድኻ ዓንደል አኸሮና ደበናት ዶኩኹና። እና ይና ብረት ሸንህንሰዉ ድርቫ ያኹ ወክትል ቋልሰዉ አኸኒ። ቱርኩዲ፣ ምስርዲ፣ ጃቢትኖ ሳንኪተዉልድላ ግን። ይናከዉ ቱሩክ ዕምጨሲ ኤልብዱኩ አዳም ትምዮ ጉዶ ገምዶ ዕልልሲ ፈጠጣኹሲ "ኒን ውሪ ቱሩክ ሕክም" ዩነኩሉ። ዕምጭ ምስሩኸር ስዳዎኹ አኸላ።

ኤውሮባ መሪታት 1888ዓም ርገዉ በርሊን (ጀርምንሊ) በሀር ዲባ እሲነ፣ ዋድሕድ አፍርቆት ቀራደድኖ ዓቕም ሸኸዉክ ና መንሬዲትሊ እርግቶ ጂባን (መግዛእቲ) ኤውጅኩሉ። ሓርብዲ እንሸዲስኻ መለክኩሉ። እና ወንጀል ኒን ናን አኸታሲክ ደፈንሶ ህንባኩ። ናቫር ኮላት አፍሪቂዉ ሱጉድ ጀበረት (ነጻነት) ሻኸኩኹ ይሰኩ ግራ ጉርበትድ መሪታት አፍሪቂዉሲ መርሐዉ ናዉ ግን። ይና ብራል ቁልሕ ዩዉ ፈረንሳዲ እንግሊዲ እኸርኸርሊ ወጠጦ እርገዉ አኸዉድ ጢልያና ነበክል ቱዎ ዓስብድ ዮ ግንግናይሲ ሰደሩ ኒ ደርብሲ ጥፍሕዱ 1892ዓም ኤርትረት ንርትክ ሻኸ ኒኒ ይብራ ግን ዮ ኤወጁኹ። ኒ እንተርነስ ኮለንቡር ከለብርኒሉ። ዓሌትዲ እምነትዲ ሲመርዲሲ ብራ ኤርደሲ ፋሕሱ ወልትረቫን ኤመራ፣ ሕብሩኹ ዕምጭድድ (ጫዕዳኹዲ ዳዲጊግኹና። ደብን ጣልያኩሉ ኤርትሪንዲ ሕያይትዲ ላኹ ያኹ ረኤይድ ደሰቆኹና። ኒ ዕምጭ ኮዶ ፈሀምዲ ሻናርዲ ላሕመዲሲ ላ ኮሊቐር እሲኹና። ኤርትራ፣ ኤሪዉ አፍሪቃ ኮላትሰና ጂብናርድ (መግዛእቲ) ተከልሰረሬ ግን። ኒስ አኸላ ያኹ ዋነን እና ናን ህንባዉ ኮላት አፍሪቂዉሲ ሓንፈሳኹ እከይ ግብር ግን።

ዓበይስና ጢልያኒኹ ኤውሮቢልኸር አኸርሊ ፈሉ ጀርመንዲ ኪዳን እስ ዓለምሲ ሓከምኖ ጉንነዲን ልጃር ሓርብ ዓለሙኹ ወልዕሱኹ። ላገፍድኻ ኪዳኑ እክባ ይሰዉ አምሪካዲ እንግሊዲ ሩሰዩዲ ፈረንሳዲ ኤሪዉዲ እርግኩኹ። እንግሊደደ ኒዲ ሕበርሰዉ ኪዳኑ እክብ ዓውቲትነዲንኻ ጥልያና ኤርትሪልድ ፊኹ። ጥልያና ተውትል እና ወክት ኒል አኸታሲክ ብሪ መታን ለበዉ ገሪዉ ግን።

እንግሊዳኸር ኤርትረት ሸካ አመረስ ዳዶ፣ ጢልያና ባረዉ ንብረትሲ ሱወ አመሪካዲ ስምምዕ እስ ና ማዳ ንጉስ ኢትዮቢኹድ ፈደረሸን ናይ እንጋኹድ ተከብሶ ደኩሱኖ ኡኩኸላ። ንጉስ ኢትዮቢኹር ፈደርሸንሲ ሓንፈሶ ኤርትራ ንደንቢ ጎሮብ ኢትዮቢሪ ግን ዮ 1961ዓም ዋሓጥኹላ። ናውክ እና አባያን ደባንድ አኸጊ እንሸክድ ግን ናዉ ዳድናኹና። ወክት ጀብረል አኸን ወክት ናንዱኹል ይና ከዉታት ዕምጭሲ በስ ይኖ ከልብርኖ ኤርእኒ። ክብር እንገት ና ዉሉዲ ና ማልዲ ና ብረዲ ድዱ ኤጃ ይኒ። ባርህልኸር ጭልምልኸር ገሸድ ገሸድ ጉርበትድር ክርኻድር እንሸክድር ና ናይ መታን ለብኩኹ። እና ፍዳታት ደኮዉ እቐቱ አኸኒ። ብረር ማታን ለበዉ ና ሺብር ና ስኻኻር ኤርእነዉ አኸኒ። ሺብናልም አከን ቐሸስ ሺብኒሰና ግን። ንኪ ይን ኮሊር መታን ደኮዉ ፍዳታትሲ ኤልብድኩ ኤርነዉዲ ኤርግነዉዲት ናትክ ግን ይን ኤልብድ ናኹ።

ኢትዮብዩዲ ሰኸርቫን ኤመታት እስነኹ መሪራኹ ሓርብዲ እንሸኸዲ ግን። ና ከያነት "ዓሰስ ኩቶ አክረን ባሓርሲ ኢድሰኖ ህንበኩን" ይኖ ዕቡብድ ንርትክልክ ኤርትሪል ሻዓብሲ ዲሂሰድኖ እስታት እርግኹሎም። ይና ወረቢል ያናዲ በስክዲረዲ ላ ኳሪል ሲሕ ኢወይሲ መዳፍዕድር ረስራሸድር ና ክራ ኒል ጎኹ ግን እማ አሰካ ክረዉሲ ና ጋባርዲ ሸቓሎዲ ና ኪኒተዉዲ ክኒሰዉዲት ኤልብድነኩን። ኔን ብላሽ ክርኒ። ይና ብረዲ ይና ክብርዲ ይና ናይዲ መታን ክረዉ ግን። 1961ዓም ትል 1991ዓም አኸራሲ "ኣና ለዉህር" ይኖ ስላሕ ሙኹሮዉ ና ሪሕዲ ህንበዉ ክብር ኡዉሰድኖ ወጀበኩሎም። በሀርድኻ ለበዉ ፍዳታት ዲመክ ክብርድ ኤብሱኩ መንደርትድኖ ግን።

ሪሕ ኤውይሲ ካብር ዓለምሊ እላ። ንርትኻ እመሪሲ ይግኒ መጠይኩሉ። ኔን ድገር ሻትካን ግን። ክኻንዲ መናብረዲ ተምኔትኒ። ናዉ ተምኔትናኹ ይና ክብር ግን። ና ጃርድ ናን ይን ይና ኮሊር ኢርደት አኸንኹን። ታሚትን ጂብን ናን ይና ወክት ግን። ኮሊር ግብራ ላ ቁርልኸር ላ ትልመድር ዱጉሰላ። ንኪ ዕምጭ ህንበኩ እመርኸር ዋኒሮ ግን። አዳም ዋነን ዓመጫኹዲ ፍንገረዲ ዲምክ ህንበኩ። ደዉ ዩጋኹ ዲምክ ለመለም ግን። ብራ ሑር አኸቲ ከዉኻ ናቫር ሑር አኸኒ። ኒንኻ ህንብናኸርሲ ቋላኹ ግን። እና ግርጋ ኒሂቲ ይነሸት ወንተርኖ ወቐርነሬ እስኒንላ።

1991ዓም ደንቢ ይና ነበክል ቁጠራ መታን ለመለም ዩ ድየዉ መዓንያ ህግደፍሩ ጂባ (መግዛእቲ) ኤወይሲ ኩውንክር እንሸውነኩር ጋይሰነኩር እንኩኑኹ። ዓፋርሲ ስርልድ ሙኹድኖልም ገምደሻነዉሎም ዕምጭ እላ። ህግደፍ ኤሸሽ ያዕ ይሰገን ናትከል እንትሮ ፈራኹ ግን። እና ዕምጭ ኒን ቀንጠጥሰሮ ናሻር ሪሕ ከብተጊ ኡውው ለመልም የንቱት ህንበንኩ። ኮዶ ንኪትል ይና ናይሲ ሻኸግኒ ላ ክኻንሰና በረጅኑ አሰመራ ጋእ ይሰን እመርኸር ዓልቆስኖ ግን። ዳን ዳንዲ ዲቢተጋኹ ድንጋ ፋላ ወረባ ካረላ የንኹሰና ላሕመዲ ተክለብዲ ክበርድነዲ ናትል ይና ነበክል ነገሰድኖ ለመለም የንቱታት አኸኖ ሻኸኑኹን።

20 ሰኔ ግርጋ ፍዳታተሪ ናትክ በሎቲኪል ፍንሕንኒሕ የዉሲ ሓቆፍረሪ ግርጋ ግን ይኖ ዱኹኹ ሻኸኒ። እመሪ ይናከውታት ፍትሕሲ ነገሰድነሰና ዲባ ኤሪትሪኹል ገሞ ጨር ዲባ ድኹድኖሉ ጨበርነኩን። ዕቡብድ ደአም ይና ከውታት እና ግርጋ ንሂትል ይና ፍዳታትሲ ኤልብደነሪ ግርጋ አኸራኹድ ንሪ ህንብራኹድ ናሻር አክን ይና ፍዳታታ ግርጋ ይኖ ከብርድነኩንላ። ብሀርድ ናት ብኖ ህንብነኩን። ንድቢዉስኸር ሸጉድን ይነት።

እና ወክት ኒል ዓለምክ ኮሮና ይሳኹ ሹኹደድ ኤልኮተተኩ እንኩኹ። እንትን ህንብደናኹልክ ደባን ዋኒትኖ ሻድነኩን። ይና ኮል ከውታት ልሻንተል ነብራኸር ዓቕር ሻኸገዉ ኤበስኖ ህንበንኩ። ጃቢቶ ኪዳ ግብሩ አክበንትስ እሲ ኤበደትሎም ኤርእናኹ ግን። ናሻር ዮኻ ካበና ኡውላ ዮኻ ኤሪዉ ኡዱኖ እሲ ብደላ እንኩላ። ከደንድ ፈዉ ሰላዲ ይና ኮልታተልትል ጅረብደዉድ ጋእ የገትር ዋስነኩን እንኩንኹን። ሓዋላ ከደንድ ኤተይጂኸር ናቅፋ ዶላርድ ኮት አኸቶ ላሪ ከብተላ እላ። ከውታት ኮል ከፍ ይሻኒንኻ ናኸር ሓርብ ህንበኩና ዮ ጅብራኹሲ ዋስነኩን እንኩንኹን። ወክት ንሊ ክሰሰንኻ እና ግርጋ ፋዳተሪትል ላኹ ቋልዶ ሻኹ ንድ መታንማ ለብኩኹን ይና ሻን ዮ ኒ ህንባኹልክ ህግደፍ ደርገግሶ ኒ ሪሕ እንከልጊ ኒ ኮሊሲ ጆባእ ይሮ ጨበርሰኩ። ኮረና ፊሩስ ኤወይሲ ይና ኮል ከዋ ዕምርዱኹ ህግደፍ ግን። ፋሪዕ እክባ ሙርቕ ብሊነሪ ኒስ ገፍትእኖ ይና ሕልስክ ላኹል እስነ ለመለም ይኖ እና ግርጋ ፋዳታኹል ድምሮ ሸኘቲ።

Minneapolis 25 may 2020ዓም ሻሎታ ጆርጅ ፍሎይ (George Floyd) ይሳኹ ኤረባ አሜሪካዊራ ጭርሻል ፖሊሳ ጫዕዳኹ ክርመስ ዳዶ ዓረፍደትሉ አኻ ሕበር ሚድዬዉል ቋልኑኹን። እና ዕምጭ ኒን ንኪ እኳርሳኹ ዉሪ ከተት እስተኹ አኸላ። አፍሪቕት ጫዕተዉ ስልፍኻ ንር አባጥሕሲ ገንሺን እስነድ፣ ኒደንባኻ ና ዓስክርድ ውረርኖ ንርብርዲ ንርከዉዲት ሻኸነትላ፣ ኤወት ህድግናኹ ግን፣ ንሻር ና ንሸቅድ ዳደነኩላ እንኩናኹ። አድማይትል ኤረባ ኒ ናይ ኤርዶ ከበርዶ ይን ሰልፍ አፍሪቂል ፍትሕ ከዋኹ ነገሶ ይን ጀረብነዉድ ማርሕሰሪሪ አፍሪቓ አኸቶ ደበልትኖ ለመለም ዩኖ ሻኸንኹን። ይሻር ፋሪዕ እክባ ሙርቕ ብሊናኹ እና ንሰና ዕምጭሲ ለመለም ይናኸርዲ ፈንፈንትናኸርዲ አኸዉድ፣ ደባንዲ ናይ ኤረቢኹዲት ከበርደዉዲ ስምጥል ህንብነኩን። ሕብርድር እምነትድር ዓሌትድር ከውታትሲ ዓመጨውዲ ሲደዉዲ ኩወዉዲት ኮነነኩን።

ይና ፍዳታት ዲማ ከበርኖ ኤልብስናዉ!!!

ህግደፍ ገፍትእስኒ!!!

ኮሊ ኤርትርያ ፍትሕዲ ስርዕዲሲ መቅርሕስርንሪ!!!

ፋሪዕ እክባ ሙርቕ ብሊነሪ- ኤርትራ/ ሆደ Wednesday, 17 June, 2020